

Atlastiedote 10.3.2023

Pöllöretkiä ja muuta ajankohtaista

Maaliskuu on paras pöllöretkikuukausi. Nyt kannattaakin suunnata kiertelemään ja kuuntelemaan pöllöjen reviierejä! Yksittäinen havainto soidintavasta pöllöstä saa pesimävarmuusindeksin 2 (mahdollinen pesintä) ja pidempään samalla paikalla havaittu yksilö indeksin 4 (todennäköinen pesintä). Monen pöllölajin osalta levinneisyyskartat ovat vielä varsin aukkoisia, joten jokaisesta havainnosta on apua tilanteen kohentamiseksi.

Myös varislintujen pesinnät ovat käynnissä. Pesää rakentaville linnuille sopiva pesimävarmuusindeksi on 62. Reviierejään kuuluttavat nyt niin tikat, tiaiset kuin viherpeipotkin. Myös reviiiriään laulava tai rummuttava lintu on atlashavainto, jolle sopivat indeksit 2 ja 4.

Kevätalven atlasretkillä kannattaa muistaa, että valtaosalla lajeista pesimäaika on vasta edessäpäin. Huomioitahan, että myös mahdollisia pesintöjä kuvaavia pesimävarmuusindeksejä (indeksit 2–3) tulisi käyttää vain pesimäaikaan. Esimerkiksi muutolta juuri saapunut kiuru voi laulaa alueella, jolla se ei todellisuudessa pesi.

Yhdistyssivut uudistuivat, tavoitetta voi seurata

Tulospalvelun yhdistyssivut on päivitetty: <https://tulokset.lintuatlas.fi/society>. Sivulta näkyy kootusti kunkin lintuyhdistyksen atlasruutujen selvitysastetilanne, ja yhdistyksen nimen kautta pääsee yhdistyksen sivulle. Sivulta voi myös seurata lintuatlaksen tavoitteen toteutumista yhdistyksittäin. Tavoitteena on tutkia etelästä Kemijärven korkeudelle asti kaikki atlasruudut vähintään tyydyttävästi. Atlasruuduista 22 % on saavuttanut tavoitteen.

Kemijärveltä pohjoiseen tarkastelu tehdään 50 km × 50 km suurruuduittain, joita on 44 kappaletta: <https://tulokset.lintuatlas.fi/society/lappi>. Tavoitteena on, että jokaisen suurruudun atlasruuduista vähintään 75 % tutkitaan tyydyttävästi. Tavoite on vielä vajaa kaikilla suurruuduilla. Lisäksi sivulla näkyy, mikä osa suurruudun atlasruuduista on tyydyttävästi selvitetty. Näiden tietojen ja suurruutukartan avulla voi päättää, mille suurruudulle suuntaa atlasretkelle. Suurruudun riviä klikkaamalla saa listan suurruudun atlasruuduista, jolloin voi tarkemmin suunnitella, lähteekö nollaruudulle vai parantamaan välttävästi tutkittua ruutua tyydyttäväksi.

Atlaksen katvealueet

Ensimmäisen atlasvuoden jälkeen katvealueiksi jäivät etenkin Lappi, Itä-Suomi, saaristoalueet ja paikoin maan keskiosat. Näillä alueilla ollaan eniten jäljessä tyydyttävän selvitysasteen tavoitteesta. Pohjoisimpaan Lappiin on ennustettu myyrähuippua täksi kesäksi, joten sinne kannattaa koko maan lintuharrastajien jo suunnitella kesän retkiä. Lintuatlaksen selvitysastekartalla (<https://tulokset.lintuatlas.fi/grid>) on Lapissa paljon valkoista (ei havaintoja) jopa teiden varsilla olevilla atlasruuduilla. Käsivarressa, Päälaella ja niiden välissä riittää tutkimattomia ruutuja enemmän maastohaastetta kaipaaville. Kaikkien panosta tarvitaan yhteiseen lintuatlakseen!

Huomaathan, että saat selvitysastekartan karttavalikosta valittua mieleisesi taustakartan ja säädettyä sen näkyvyyttä. Karttavalikosta löytyy lopusta myös yhdistysrajat.

Varaa vakiolinja!

Lintuatlaksessa hyödynnetään Luomuksen linnustonseurannan pesimäaikaisten laskentojen tietoja, rengastustietoja ja petolintuseurannan tietoja. Osallistumalla näihin seurantoihin osallistut samalla myös lintuatlakseen. Erityisen tärkeässä roolissa Suomen linnuston seurannassa ovat vakiolinjalaskennat. Vakiolinjoilta kerättävä aineisto on muun muassa Suomen lintujen kannanarvioiden pohjana. Jo yhdenkin vakiolinjan laskemisesta on suuri apu linnustonseurannalle – ja atlakselle!

Varatut vakiolinjat keskittyvät tällä hetkellä Lounais-Suomeen, Kainuuseen ja itäiseen Lappiin. Laskemalla vakiolinjan esimerkiksi Itä-Suomessa, Käsivarren Lapissa tai Etelä-Savossa keräät arvokasta aineistoa linnustonseurantaan ja autat samalla lintuatlasta. On hyvä muistaa, että atlasretkille ehtii hyvin vielä vakiolinjakauden jälkeenkin. Toisaalta voit kartuttaa atlashavaintoja myös vakiolinjalle mennessäsi.

Tutustu laskentamuotoon ja etsi itsellesi sopiva vakiolinja:

<https://www.luomus.fi/fi/pesimalintujen-linja-pistelaskenta>

Työkaluja atlasseurantaan

Erlaisia tilastoja ja työkaluja atlasseurantaan löytyy Mikko Heikkisen atlassivulta:

<https://havistin.biomi.org/atlas>. Sivulle päätyy myös Lintuatlaksen sivujen kautta:

<https://lintuatlas.fi/> > Ohjeet > Linkkejä > Tilastoja havaintojen kertymisestä (MH) > Lintuatlas.

Nostona esimerkiksi kartta, joka näyttää atlasruuduittain tyydyttävään selvitysasteeseen vaadittavan pesimävarmuussumman: <https://havistin.biomi.org/atlas/luokka/tydytt%C3%A4v%C3%A4-selvitysaste>. Klikkaa yhtä atlasruutua nähdäksesi ruudun pesimävarmuussumman ja paljonko sen pitäisi olla. Kartan yläpuolelta on valittavissa muita karttanäkymiä.

Lajitilastoista <https://havistin.biomi.org/atlas/lajit> puolestaan näkee, mistä lajeista on viime aikoina ilmoitettu varmoja tai todennäköisiä pesintöjä.

Lisätieto lintuatlaksesta Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen ja BirdLife Suomen sivuilla:

<https://lintuatlas.fi/> sekä <https://www.birdlife.fi/lintuatlas/>

Lintuatlaksen tulospalvelu (lajit, ruudut, yhdistykset): <https://tulokset.lintuatlas.fi/>

Lintuatlashavainnot ilmoitetaan Luomuksen tai BirdLifen havaintopalveluihin. Lisätieto:

<https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/lintuatlas/atlashavainnot-tiiraan/>

<https://lintuatlas.fi/havaintojen-tallentaminen/>

Osallistu ilmoittamalla lintuhavaintosi ja merkitsemällä havaintoon pesimävarmuusindeksi. Indeksit:

<https://lintuatlas.fi/indeksit/> sekä <https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/lintuatlas/ohjeita/>

Lintuatlasruudut, valitse karttataso "Atlasruudukko" ja halutessasi "Lintuatlasruudut yhdistyksittäin":

<https://laji.fi/map>

Lisätietoja mm. pesimävarmuussummasta ja selvitysasteesta: <https://lintuatlas.fi/materiaalia/>